

*“Un om de succes este acela care
poate construi o fundație solidă cu
cărămizile pe care alții le aruncă în el”*

David Brink

Educația, etica și calitatea – repere de bază în afirmarea profesiei contabile

Dr. Lilia Grigori
Președinte CD ACAP RM

MEMBRU CU DREPTURI DEPLINE AL IFAC

Cum se percepe contabilitatea în societate?

Contabilitatea reprezintă un domeniu greu de perceput de mediul social, deoarece este dificil, cu o interfață pentru asimilare deloc interactivă, iar baza cunoștințelor esențiale trebuie să fie solidă, pentru a putea face față înțelegerii corecte și aplicării cu utilitate.

Cum se percepe contabilul în societate?

Auzim deseori replici în adresa contabilului, fie că este *ridicat în slăvi*, fie că este *total blamat*. Unii văd în contabil o panacee care poate rezolva toate problemele contabile, fiscale și financiare, alții o frână în calea dezvoltării afacerii.

Cum se percepe contabilul în societate?

Pozitiv

Primilor, celor care ne ridică în slăvi, le mulțumim pentru apreciere, dar și-i prevenim că pot fi la un moment și dezamăgiți, deoarece contabilul doar reflectă situația patrimonială și financiară a entității, fără a fi parte componentă a managementului acesteia.

Noi, contabilii nu suntem decizionali.

Cum se percepe contabilul în societate?

Mai puțin pozitiv

Să ne referim la cei ce văd contabilitatea doar ca pe un instrument pentru calcularea taxelor și impozitelor, ca o povară, o piedică pentru cei care încearcă să deruleze o afacere profitabilă. Din acest unghi de vedere contabilul este emisarul de vești rele: impozite, TVA, CNAS, taxe, amenzi și alte mesaje neplăcute. El face o muncă nefolositoare, cere de la fiecare angajat (adică de la cei care cu „adevărat” fac afacerea să meargă) să-și documenteze orice acțiune, să întocmească acte peste acte, care de care mai sofisticate, să justifice orice banuț cheltuit sau încasat. Mai apoi aceste acte le buchisește, prin niște formule necunoscute oamenilor obișnuiți le adună și le înmulțește, dar mai ales, le scade și le împarte, ca până la urmă să ajungă la rezultate și verdicte surprinzătoare și departe de cele așteptate.

Este un punct de vedere total fals.

Afacere fără contabilitate???? Nu veți reuși!

În condițiile actuale de dezvoltare a economiei, dominate de interese, nicio entitate nu va rezista dacă nu beneficiază de o organizare contabilă riguroasă, bazată pe profesionalism, care să îi confere managementului abilitatea de a decide.

Activitatea contabilă reflectă imaginea capabilității entității de a elabora decizii care să minimizeze riscurile și să îi asigure continuitatea existențială.

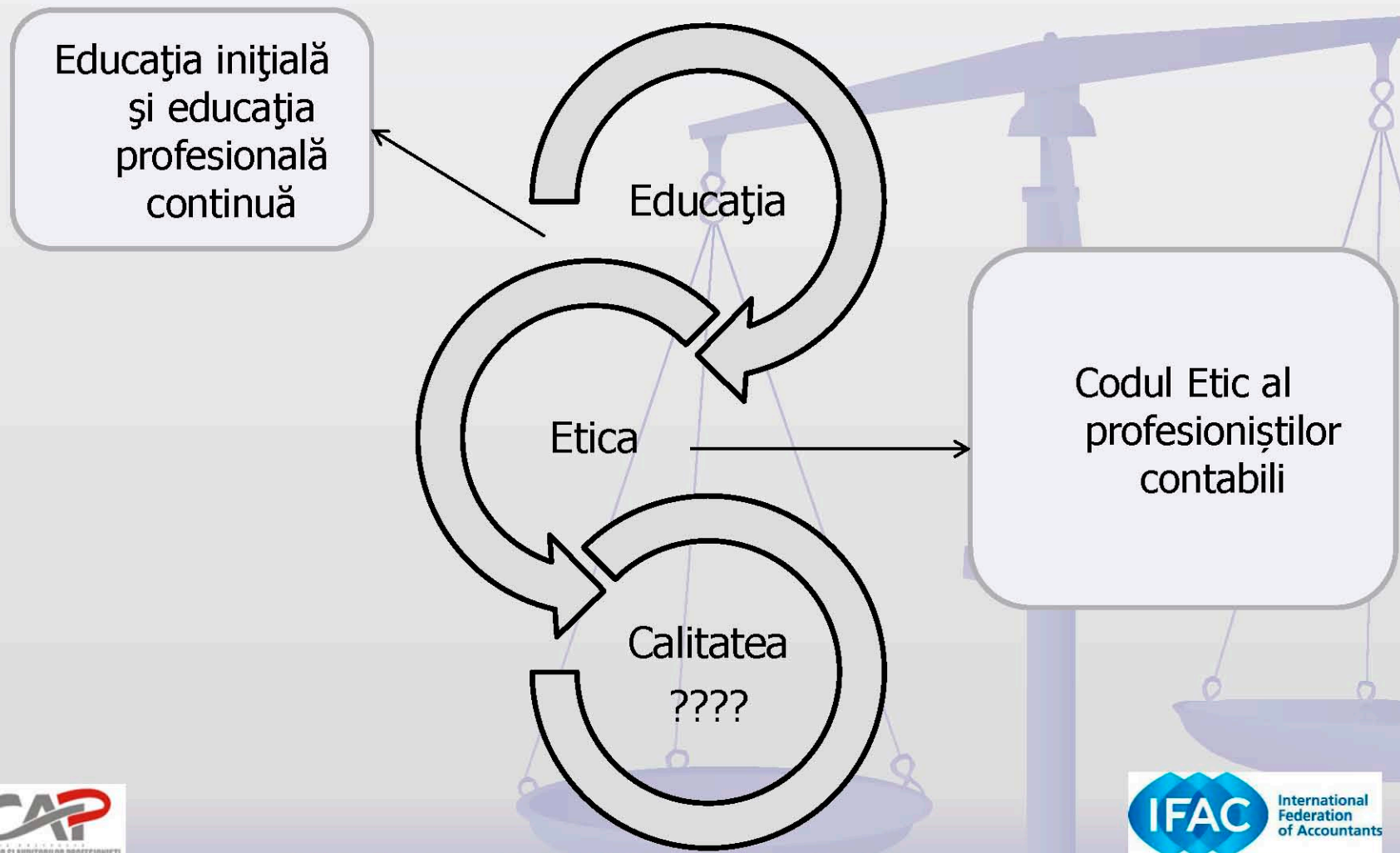
Cum ne afirmăm?

Calitatea și afirmarea profesiei în viitor este direct influențată de modul de manifestare a contabililor. În aceste condiții contabilul trebuie să fie un profesionist desăvârșit, de o înaltă ținută morală și imagine impecabilă.

Deci avem cei trei piloni pe care ne bazăm – **educație, etică și calitate.**

Repererele profesiei contabile

În exercitarea profesiei sale contabilul trebuie să-și conducă activitatea apelând și respectând cele trei comandamente ale profesiei contabile.

Educația contabilă

*„Educația nu este
umplerea unei găleți,
ci aprinderea unui foc.”*

(William Butler Yeats)

Ca fundament al educației contabile trebuie să servească Standardele internaționale de educație elaborate de Federația Internațională a Contabililor (IFAC). Aceste standarde prevăd două etape educaționale:

- educația primară (inițială);
- educația profesională continuă.

Ghidul educației contabile – Standardele Internaționale de Educație ale IFAC

**Federația internațională a contabililor (IFAC)
încurajează adoptarea și implementarea:**

- IES 1 – cerințe de intrare**
- IES 2 – conținutul educației profesionale**
- IES 3 – abilități profesionale**
- IES 4 – valori, etică și atitudini**
- IES 5 – experiență practică**
- IES 6 – evaluarea competenței profesionale**
- IES 7 – perfecționarea profesională continuă**
- IES 8 – cerințele de competență pentru auditori**

Dezvoltarea
profesională
inițială

Dezvoltarea
profesională
continuă

Educația

Învățătura se aseamănă cu vâslitul contra
curentului - imediat ce te-ai oprit, începi
să plutești în direcție opusă"
Dao-Tzi (filosof chinez antic, sf.sec.IV i.e.n.)

Rolul principal în educația inițială a
contabililor revine *instituțiilor superioare de
învățământ*.

Educația profesională continuă ține de
responsabilitățile organismelor profesionale,
autorităților statului, dar și de
responsabilitatea fiecărui contabil în parte.

Educația contabilă

Sunt astăzi suficiente, pentru un contabil doar cunoștințele pe care le-a învățat în facultate?

Organizațiile profesionale, în materie de educație, au rolul:

- de a promova angajamentul de perfecționare profesională pe tot parcursul activității,
- de a facilita accesul membrilor la oportunitățile și resursele de dezvoltare profesională continuă,
- de a pune la dispoziția membrilor săi standarde de bune practici.

Astfel, organizațiile profesionale contribuie la atingerea obiectivului fundamental al profesiei, acela de a furniza servicii contabile de cea mai înaltă calitate.

Etica

Etica este despre moralitate și despre modul de acțiune just din punct de vedere moral. Majoritatea indivizilor își formează propriul sens al moralității și acționează în conformitate cu ceea ce ei consideră "corect" sau "greșit".

Etica contabilă

Şeful: **1+1=?**
Contabilul: **vindem sau
cumpărăm?**

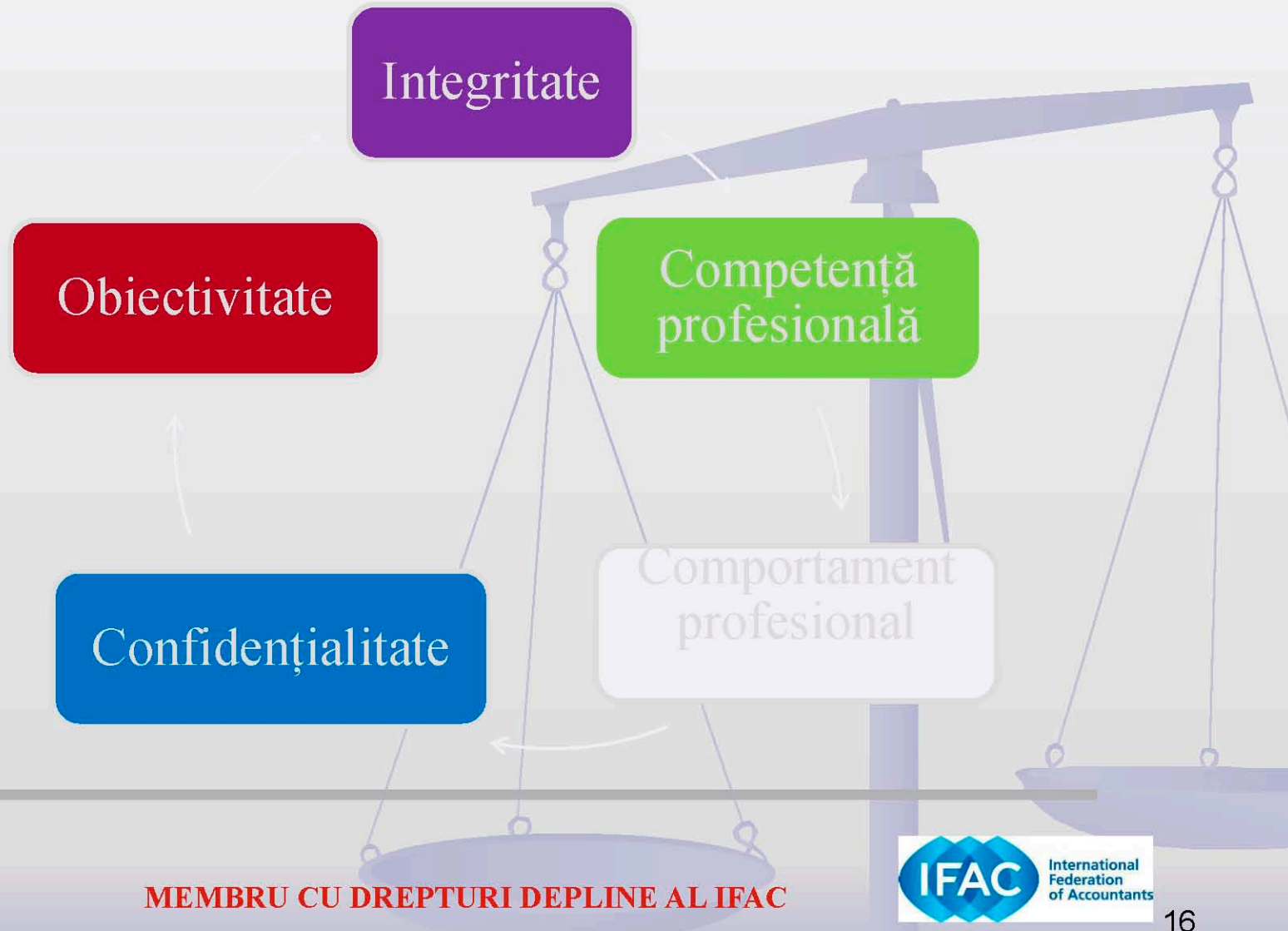
Caracteristica distinctă a profesiei contabile - asumarea responsabilităţii de acţiune în interes public.

Responsabilitatea unui contabil nu constă în satisfacerea exclusivă a nevoilor unui client sau ale unui angajator individual. Acţionând în interes public, un contabil trebuie să respecte şi să aplice **Codul etic al profesioniştilor contabili**

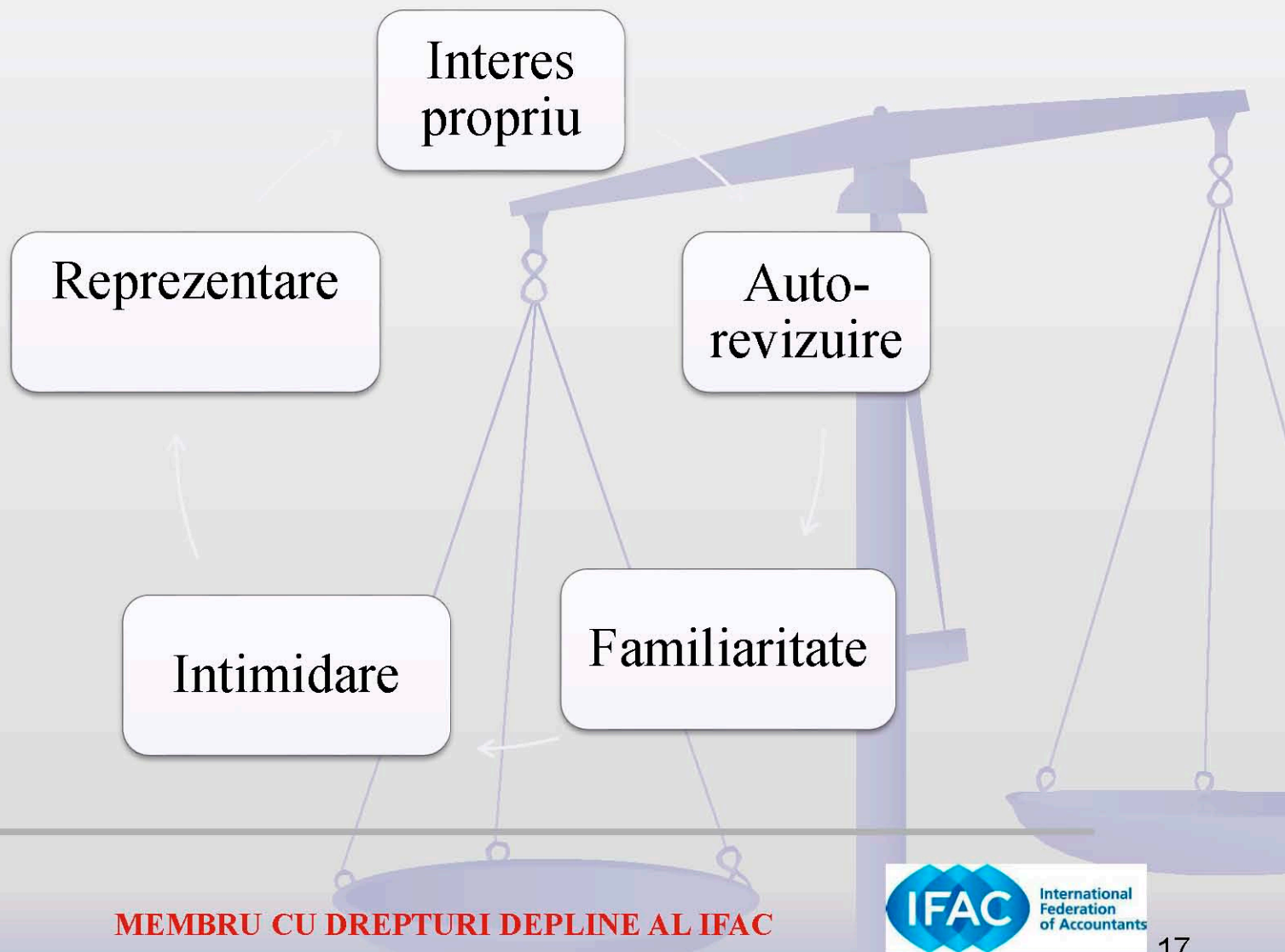
De ce este necesară etica profesională?

- **pentru relații de încredere.** Clienții, furnizorii, dar și societatea au încredere că contabilii activează corect. La fel, contabilii vor ca și societatea să aibă încredere în ei.
- **este o siguranță că contabilii profesioniști au un nivel necesar de experiență și competență.** În contabilitate și audit această siguranță vine din cerințele de a susține examene pentru calificări profesionale, cerințe de experiență minimă și cerințe de dezvoltare profesională continuă.
- **certitudinea că contabilii acționează în interes public.** Informațiile pregătite și furnizate de contabilii sunt folosite de către diverși utilizatori care au așteptări ca aceste informații sunt corecte și nu îi induc în eroare.

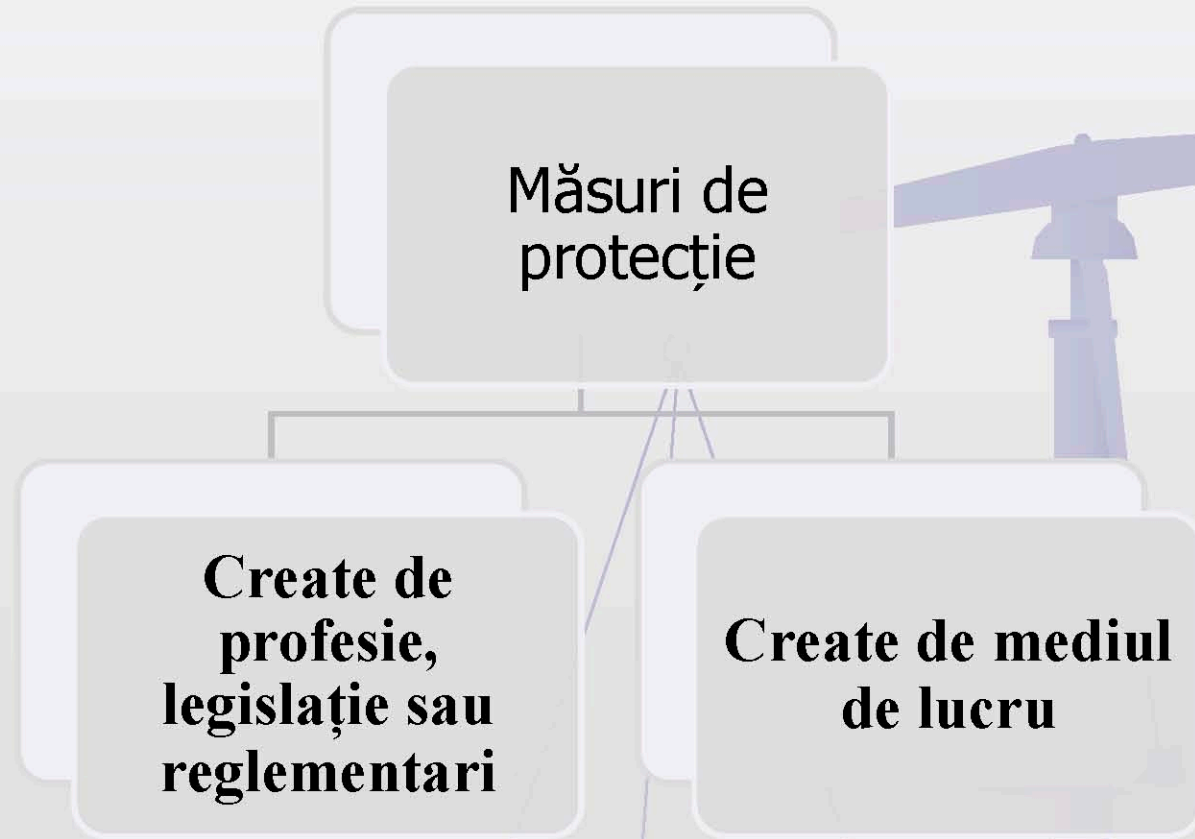
Etica: principiile fundamentale

Amenințările asupra principiilor de etică

Care sunt măsurile de protecție?

Măsuri de protecție create de profesie, legislație sau reglementari

- Cerințe educaționale, de formare și de experiență
- Cerințe de dezvoltare profesională continuă
- Reglementări referitoare la guvernanta corporativă
- Standarde profesionale
- Proceduri de monitorizare și proceduri disciplinare
- Revizuirea externă a rezultatelor prezentate de un profesionist contabil de către un terț împuternicit prin lege

Măsuri de protecție create de mediul de lucru

- Cod de etică al companiei și comportament etic al managementului
- Politici și proceduri de monitorizare a lucrului efectuat
- Politici de limitare a veniturilor generate de un singur client
- Politici de identificare a relațiilor personale/ familiale între angajați și client
- Politici de “informare” pentru a informa acțiuni ilegale sau neetice
- Limitarea accesului angajaților la angajamentele pentru care există conflicte de interese
- Rotația auditorului responsabil
- Revizuirea suplimentară a lucrului efectuat

Etica pentru fiecare

Etica nu se învață, nu se transmite ci doar trebuie respectată. Ține de starea și capacitatea fiecărui profesionist de a respecta principiile etice.

Calitatea serviciilor contabile

Calitatea serviciilor contabile –
toate serviciile oferite de către contabilul profesionist vor asigura beneficiarii că au fost executate la standardele de cea mai înaltă performanță

Calitatea serviciilor contabile

- Este un sistem ambiguă. Fiecare contabil își definește în particular criteriile de calitate.
- Trebuie însă să insistăm pe principii comune de **evaluare a calității serviciilor prestate.**

Cine evaluează (judecă) calitatea serviciilor contabile?

Utilizatorii de informații (angajatorii, publicul, autoritățile statului - IFS, CNAM, CNAS, etc).

Riscul major în aprecierea calității serviciilor contabile?

Cei ce evaluează la moment calitatea serviciilor contabile, informației contabile nu întotdeauna (cu regret) au pregătirea necesară aprecierii calitative a serviciilor contabile.

Ca urmare aceste servicii sunt în majoritatea cazurilor fie subevaluate sau (mai rar) supraevaluate.

Spre ce tindem – cine să aprecieze calitatea serviciilor contabile?

Organele de reglementare ale statului ar putea să-și delege unele atribuții către organizațiile profesionale ale contabililor. În primul rând, calificarea profesională și controlul calității. Acestea în esență sunt aprecierea gradului de profesionalism în domeniul de activitate. Or, nimeni nu poate aprecia mai just calitățile profesionale ale unui contabil decât colegii săi de breaslă.

În ce scop evaluăm calitatea serviciilor contabile?

- oferirea posibilității ca publicul să aibă o bună percepție asupra calității serviciilor prestate și armonizarea comportamentelor profesionale ale contabililor;
- contribuirea la buna organizare a activității contabile și la perfecționarea metodelor de lucru;
- aprecierea modului uniform de aplicare a regulilor și normelor profesionale;
- dezvoltarea solidarității în rândul profesiei prin favorizarea contactelor dintre colegi;
- apropierea și conlucrarea profesioniștilor prin intermediul organizațiilor profesionale.

Calitate = etică + educație

Serviciile de înaltă calitate oferite de profesie sunt în final o funcție a standardelor profesionale, inclusiv etică, educație și reglementare. Toate necesită să fie consecvente și să se sprijine reciproc.

În final....

Ne exprimăm speranța că din comunicările prezentate aici și din dezbaterile pe care le vor prilejui vor rezulta idei, soluții și orientări valoroase pentru dezvoltarea și afirmarea profesiei contabile în fața actualelor provocări generate de contextul economic actual.

“Învăță-mă si eu voi exercita!”
Quote from Michael Hammer

MEMBRU CU DREPTURI DEPLINE AL IFAC

VĂ MULȚUMESC !

CONTACT: info@acap.md; lilia@grigoroii.com
Tel. : (+ 373 22) 54 14 12, 54 34 08, 54 14 95
Fax: (+ 373 22) 22 80 65

www.acap.md

